

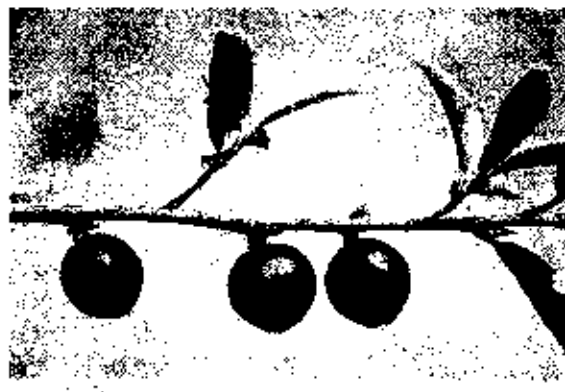

กบสายพระเนตรที่ยาวไกล ที่ทรง
ตั้งเห็นถึงประโยชน์ของการศึกษา
และพัฒนาการปลูกขาน้ำมันใน
ประเทศไทย เกิดเป็น "โครงการศึกษา
และพัฒนาการปลูกขาน้ำมัน ของมูลนิธิวิจัย
พัฒนา" จาก พระราชดำริในสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โดยมีมูลนิธิวิจัยพัฒนาและมูลนิธิแม่ฟ้า
หลวงฯ ร่วมกันสนองพระราชดำริดังกล่าว
ด้วยการดำเนินการปลูกต้นขาน้ำมันและ
ศึกษาทดลองการที่เมล็ดขาน้ำมันเพื่อผลิต
น้ำมันสำหรับบริโภค บนพื้นที่ประมาณ
3,000 ไร่ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัด
เชียงรายมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548

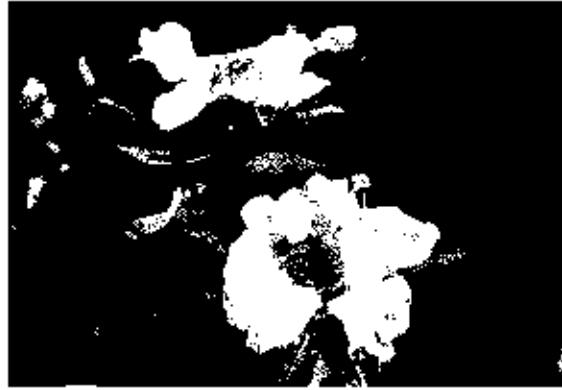
ต้นขาน้ำมันที่ฝังรากในท้องถิ่นต่าง ๆ

ของ โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูก
ขาน้ำมันของมูลนิธิวิจัยพัฒนานั้นทาง
สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้น้อมเกล้าฯ
ถวายเมล็ดพันธุ์ 2,500 กิโลกรัม รวมทั้ง
ต้นกล้าขาน้ำมันจำนวน 40,000 ต้น จาก
เมืองถวงสี สาธารณรัฐประชาชนจีน
แล้วเริ่มนำมาปลูกในประเทศไทยตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2548 ในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ใน
โครงการพัฒนาคอยตุง (พื้นที่ทรงงาน)
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
พื้นที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (โป่ง
น้อย) อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
พื้นที่แปลงขาน้ำมัน บ้านโป่ง มหาวิทยาลัย
แม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่โครงการ
อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราช
ดำริ ตำบลคลองไม้ อำเภอสีบัว จังหวัดนคร
ราชสีมา พื้นที่บริเวณสวนพฤกษศาสตร์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จังหวัดเชียงใหม่
รวมถึงพื้นที่บ้านปางมะหัน บ้านปุงะ และ
พื้นที่ใกล้เคียง ในตำบลเทอดไทย อำเภอ
แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พื้นที่ที่สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรความ
ก้าวหน้าของโครงการศึกษาและพัฒนาการ
ปลูกขาน้ำมัน เมื่อเร็ว ๆ นี้

โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูก
ขาน้ำมันในพื้นที่บ้านปางมะหัน บ้านปุงะรวมถึง
พื้นที่ใกล้เคียง ในตำบลเทอดไทย อำเภอ
แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ
พระราชดำเนินไปทอดพระเนตรนั้น ได้ปลูก
ขาน้ำมันไปแล้ว 912,678 ต้น ในพื้นที่ 2,418
ไร่ ที่อยู่บนยอดคอยตุง เดินไปด้วยเส้นทาง
ขรุขระลดเลี้ยวเคี้ยวคดไปตามสันเขารอย
ตะเข็บชายแดน ปลูกในพื้นที่บ้านปางมะหัน

เมล็ดขาน้ำมัน

ดอกเมล็ดขาน้ำมัน

1,408 ไร่ พื้นที่บริเวณบ้านปุงะ บ้านแม่ห้วย
บ้านจะดี และพื้นที่ข้างเคียงรวม 13 หมู่บ้าน
จำนวน 2,010 ไร่

สำหรับพื้นที่แปลงปลูกขาน้ำมันบ้าน
ผาจี อยู่บนยอดคอยตุง การเดินทางต้องไ้
เส้นทางรถยนต์ที่ขับเคลื่อนไปแนวเขาที่ชัน
และแคบ เดินไปด้วยผู้บงและเมื่อถึงบน
ยอดเขา สามารถมองเห็นวิวทัศนียภาพ
แบบ 360 องศา ขาน้ำมันแปลงนี้ ได้เริ่มปลูก
เมื่อปี 2550 ต้นขาน้ำมันแรก เติบโตได้รวดเร็ว
เริ่มออกผล นับเป็นแปลงขาน้ำมันที่ดีที่สุด
แปลงหนึ่งของโครงการศึกษาและพัฒนาการ
ปลูกขาน้ำมัน ปุงะ

[ถ่ายด้านหลัง]

ของกรดไขมันชนิดต่างใกล้เคียงกันหรือดี
กว่าน้ำมันมะกอกเล็กน้อย

นอกเหนือจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี ที่มีในเรื่องการศึกษาการปลูกต้น
ชาน้ำมันแล้ว ยังทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับ
การจัดสร้างโรงงานชาน้ำมันและฟีนอลิก
อื่น ๆ ของมูลนิธิชัยพัฒนา ที่มีพระราช
ดำริให้มีการจัดสร้างเป็นโรงงานต้นแบบที่
คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติเป็น
สำคัญ มีรูปแบบทันสมัย สีสันสวยงาม มี
ความเรียบง่ายและสะอาด รวมถึงให้ศึกษา
การใช้ประโยชน์สูงสุดของโรงงานชาน้ำมัน
โดยการศึกษาพืชที่ให้น้ำมันชนิดอื่น ๆ เช่น
ฟักทอง ผักน้ำมัน มะรุม เป็นต้น และให้

โมเดลโรงงานชาน้ำมัน

ศึกษาวิจัยประโยชน์อื่น ๆ ของชาน้ำมัน
เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องสำอาง
และสารรักษาโรค อีกด้วย

ในวันนี้ โรงงานชาน้ำมันกำลัง
ดำเนินการจัดสร้างขึ้นบนที่ดินราชพัสดุ
จำนวน 153 ไร่ 1 งาน 39.9 ตารางวา ที่
กรมชนารักษ์ได้น้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อให้
ประโยชน์ในการดำเนินงานของมูลนิธิชัย
พัฒนา โดยการออกแบบโรงงานดังกล่าว
นั้นมี พันเอกสยาม จันทร์โรจน์ และร้อย
เอกจित ศรสงคราม พระนัดดาในสมเด็จพระ
เจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรม
หลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นผู้ออก

แปลงชาน้ำมันบริเวณ
ตามสนามบินเก่า บ้านปางมะ
หั้น ตำบลเทอดไทย อำเภอ
แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ได้ดำเนินการปลูกชาน้ำมัน
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ปัจจุบัน
ปลูกต้นชาน้ำมันไปแล้วทั้งสิ้น
377,918 ต้น ในพื้นที่ 1,408

ไร่ แบ่งพื้นที่เป็น 6 เขต
ต้นชาน้ำมันที่ปลูกในโครงการฯ
ปัจจุบันมีอายุระหว่าง 3-4 ปี บางต้นได้
ออกดอกและติดผลบ้างแล้ว คาดจะเริ่ม
ให้ผลผลิตอย่างจริงจังและเก็บเกี่ยวผลผลิต
นำเข้าสู่โรงงานผลิตน้ำมันได้ ในช่วงปลาย
ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งชาที่ใช้เมล็ดผลิตน้ำมันนั้น
คือ คาเมลเลีย โอลีอีเฟรา (Camellia
oleifera) น้ำมันที่ได้มาจากเมล็ดชาเป็น
น้ำมันที่มีคุณภาพสูงเทียบเท่าน้ำมันมะกอก
เพราะมีกรดไขมันไม่อิ่มตัวสูงและมีสัดส่วน

[๑๐๐๐๓๗๖]

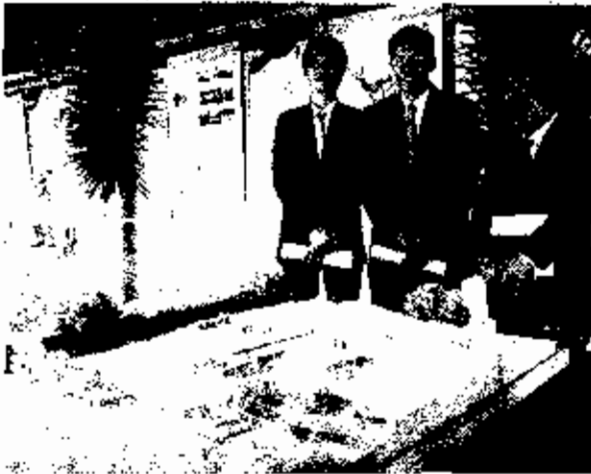

แบบ ภายในโรงงานประกอบด้วยโรงหีบ
น้ำมัน สามารถบีบน้ำมันที่มีโครงสร้างและ
ลักษณะคล้ายกันได้หลายชนิด อาทิ เมล็ด
ชาวมัน มะรุม พืคทอง ผักน้ำมัน และ
งา ซึ่งจะทำให้โรงงานมีการทำงานที่ต่อ
เนื่องตลอดทั้งปีและมีวัตถุดิบป้อนโรงงาน
ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ขณะเดียวกัน
ในส่วนของ การแปรรูปน้ำมัน จะมีการ
บรรจุผลิตภัณฑ์จากกากชาน้ำมันเพื่อใช้
ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ

"โครงการศึกษาและพัฒนาการ
ปลูกชาน้ำมัน ของมูลนิธิวิจัยพัฒนา" ใน
พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี นับเป็นโครงการที่นำ
มาซึ่งประโยชน์นานัปการ ทั้งเรื่องการ
เกษตร การอนุรักษ์ป่าไม้รวมถึงการสร้าง
อาชีพให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ได้มีรายได้
เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ โดยแท้และ
ยั่งยืน

สกวรัตน์ ปัญญาอุดม / เรื่อง : เศรษฐา กิ่งกิมอ่อน / ภาพ

โรงงานชาน้ำมันฯ จากคำอธิบายนักออกแบบ

ร้อยเอกจित्त ศรสงคราม (กลาง)
และ พันเอกศยาม อินทวิโรจน์ (ขวา)

ร้อยเอกจิต्त ศรสงคราม พระนัคนครในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้ออกแบบโรงงานชาน้ำมันและพืชน้ำมันอื่น ๆ ของมูลนิธิวิจัยพัฒนา อธิบายให้ภาพของโรงงานดังกล่าวว่า บริเวณโรงงานแบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนที่คนทั่วไปเข้ามาทางถนนพหลโยธินและทางทิศใต้ ส่วนโรงงานอยู่ทางทิศตะวันตก ตัวอาคารจะแบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนนิทรรศการ จะแบ่งเป็นส่วนต้อนรับมีร้านกาแฟ ซึ่งมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ ๒๐๐ ตารางเมตร รวมทั้งข้างนอกและข้างใน และส่วนตัวโรงงานมีพื้นที่ใช้สอย ๒,๐๐๐ ตารางเมตร มีโถงที่คนเดินเข้ามาดูโรงงานได้ด้วยโดยที่ไม่ได้เข้าไปในโรงงาน แต่สามารถเห็นกระบวนการผลิตได้ คือลักษณะแบบโมไซไซโรงงาน แต่เป็นนิทรรศการไปในตัวด้วย

ร้อยเอกจิต्त กล่าวอีกด้วยว่า "การออกแบบโรงงานครั้งนี้รู้ขึ้นเป็นเกียรติ หักพายุและคังโง่งทำให้ดีที่สุด โรงงานตั้งมีมดรีนเรียบ แบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนนิทรรศการจะนำอีกฝ่ายของด้านนามบปิงถูกอันมมะโรงงานซึ่งจะค่อนข้างเรียบ โมเดิร์น การออกแบบโรงงานครั้งนี้ เป็นครั้งแรกของการทำงานออกแบบและได้รับโจทย์จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม

ราชกุมารีว่า ทรงต้องการให้โรงงานแห่งนี้ไม่ธรรมดา แต่อยากให้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยและให้คนเข้ามาศึกษาใช้เวลาออกแบบกับทีมงานประมาณ ๑-๔ เดือน การได้โจทย์ให้ออกแบบโรงงานครั้งนี้ไม่ยาก แต่เป็นโจทย์ที่ท้าทายมากกว่า จากนิยามในปีนี้มีเริ่มดำเนินการก่อสร้าง ที่สำคัญคนทั่วไปจะสามารถเข้ามาดูและศึกษาในโรงงานได้ด้วย"

พันเอกศยาม อินทวิโรจน์ หนึ่งในทีมผู้ออกแบบ ที่ตั้งโครงการเดิมเป็นที่ของราชพัสดุ ซึ่งทางโรงงานยาสูบให้อยู่ ต่อมาได้โอนมรดกจากกรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมูลนิธิวิจัยพัฒนารับผิดชอบตัวโครงการมีเนื้อที่ ๒๑๑ ไร่ แบ่งเป็นสองฟากของถนน มีถนนสาย ๒๑๔๑ คัดผ่าน เนื้อที่ ๒๑๑ ไร่ ด้านเหนือ ประมาณ ๑๕ ไร่ พื้นที่ด้านใต้ประมาณ ๔๔ ไร่ พื้นที่แต่เดิมด้านติดกับถนนพหลโยธินคือทิศตะวันออกเป็นบริเวณป่าสัก ที่วางแผนไว้จะแบ่งเป็นส่วนของสาธารณชนให้ประชาชนทั่วไปใช้ออกกำลังกายได้ ส่วนทางด้านทิศตะวันตกใช้เป็นที่ตั้งโรงงานชาน้ำมัน และพืชน้ำมันอื่น ๆ ของมูลนิธิวิจัยพัฒนา ที่เน้นว่านอกเหนือจากเป็นโรงงานแล้ว ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนทั่วไป ประชาชน นักศึกษา

พันเอกศยาม กล่าวถึงความคิด ที่ตั้งของตัวโรงงานชาน้ำมัน และพืชน้ำมันอื่น ๆ รวมถึงแปลงทดลองใช้พื้นที่ประมาณ ๘๐ ไร่ แนวความคิดในการออกแบบ พยายามใช้สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นหรือสถาปัตยกรรมด้านนาทางเหนือรวมทั้งนำเรื่องธรรมชาติมาเกี่ยวข้อง เช่น มีใบชา มีตัวหนอน มาเป็นส่วนประกอบของอาคาร ซึ่งตัวหนอนดูเหมือนเป็นสัตว์ที่ขี้อาย แต่การก้าวของเขาแต่ละก้าวที่ก้าวเดินเต็มไปด้วยความมั่นคงใจอึดใจไว้สุดท้ายไม่มีพืชพื้นถิ่นมาปลูกบนหลังคาและใช้เป็นฉนวนกันความร้อนและพืชผักสวนครัวด้วย อาคารของโรงงานดูเหมือนโรงงาน แต่ไม่ใช่โรงงาน แต่เราใช้แนวคิดว่า ฟอทอวี บรอกปาร์ก คือ โรงงานในสวนสาธารณะ ฉะนั้นคนทำงานในโรงงานจะไม่รู้สึกว่าเป็นงานในโรงงานจะรู้สึกว่าเป็นงานในสวนสาธารณะ และมีการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยการนำพลังงานจากแสงอาทิตย์เข้ามาใช้บางส่วน มีการใช้พลังงานลมและใช้การถ่ายเทอากาศด้วยวิธีธรรมชาติระบบนั้นเสียสามารถนำมาใช้กับมาใช้ได้อีก